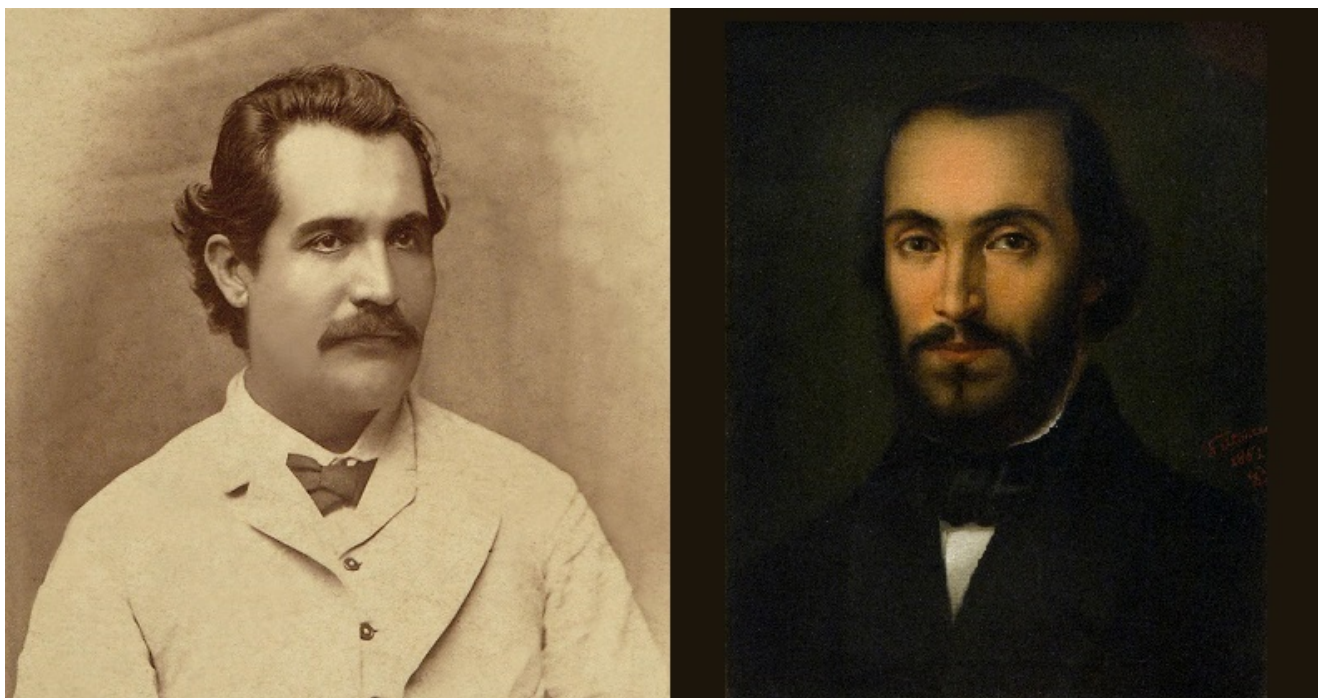

145 de ani de la debutul lui Eminescu la Timpul cu un articol despre Bălcescu (24 noiembrie 1877)

Colaj: Ziaristi Online

"FACĂ-SE ACEASTĂ SCRIERE EVANGHELIA NEAMULUI, FIE LIBERTATEA ADEVĂRATĂ, IDEALUL NOSTRU"

Cu 145 ani în urmă, la 24 noiembrie 1877 Mihai Eminescu a publicat primul său articol în ziarul "Timpul". Cine și-ar mai aminti astăzi că a existat un ziar „Timpul”, dacă nu l-ar fi condus câțiva ani și nu s-ar fi publicat Eminescu în paginile sale! Dar voi începe cu ce-mi este mai aproape de suflet: „Nu poate fi fericire fără libertate”. Sunt cuvintele lui Nicolae Bălcescu. Știa mai mult decât oricine ce înseamnă libertate acest mare luptător pentru o Românie liberă, tânărul revoluționar care și-a început viața în închisoare și mărturisea că „închisoarea obligă ca și noblețea”.

Sunt profund convinsă că tot ce e măreț și necesită curaj se

înfăptuiește în floarea tinereții. Este de-ajuns să-i numim pe Mihai Eminescu, Ciprian Porumbescu, Ioan Alexandru Cuza, Nicolae Bălcescu, Nicolae Labiș... Până în ultimele clipe ale vieții, bolnav fără scăpare, Nicolae Bălcescu a scris monumentală sa lucrare despre Voievodul Mihai Viteazul. Nu s-a consacrat studiilor istorice poate doar cele două zile, cât s-a aflat în postul de ministru de externe și secretar de stat al guvernului provizoriu, instaurat de revoluționari.

A murit departe de România, în mizerie. În primăvara anului 1852 vroia să intre, prin Galați, în Țară. Nu i s-a permis, și în toamna aceluiași an, la 29 noiembrie, și-a dat sufletul, fiind înmormântat într-o groapă comună, în pământ străin, la Palermo. Scrisa Mihai Eminescu în primul său articol: "Dumnezeu a fost îndurător și l-au luat la sine înainte de a vedea cum contemporanii care au copilărit împreună cu dânsul și în cercul lui de idei le-au exploatat pe acestea ca pe o marfă... El s-ar spăimânta văzând cum a fost să se realizeze pe pământul nostru libertate și lumină. El ar vedea parlamente de păpuși neroade, universități la care unii profesori nu știu nici a scrie o frază corect, gazetari cu patru clase primare, c'un cuvânt oameni cari văzând că n'au încotro de lipsa lor de idei, fabrică vorbe nouă, risipind vechea zidire a limbii românești, pentru a părea că tot zic ceva, pentru a simula o cultură care n'o au și o pricepere pe care natura n'a voit să le-o deie. Murind în Italia, sărac și părăsit, rămășițele lui dorm în pământul din care a pornit începătura neamului nostru, cenușa sa n'a sfințit pământul patriei, ci e pe veci amestecată cu aceea a sărăcimii din Palermo...".

Manuscrisul său „Istoria românilor sub Mihai Vodă Viteazul”, încredințat cu limbă de moarte prietenului Ioan Ghica, a fost publicat tocmai peste cu sfert de veac de la moartea autorului. De editarea scrierii s-a ocupat istoricul Alexandru Odobescu. Și s-a întâmplat ca anume primul articol publicat de Mihai Eminescu în ziarul „Timpul” – „Bălcescu și urmașii lui” (din 24 noiembrie 1877) să fie despre apariția acestei

lucrări. Odată cu acest articol s-a anunțat nu doar o apariție editorială, ci și intrarea în istorie a lui Eminescu gazetarul, Eminescu publicistul și pamfletistul, caracter luminător de conștiință națională.

Reproduc două fragmente, dar fiecare rând e actual și pentru timpurile noastre:

„El s-ar spăimânta văzând cum a fost să se realizeze pe pământul nostru libertate și lumină. El ar vedea parlamente de păpuși neroade, universități la cari unii profesori nu știu nici a scrie o frază corect, gazetari cu patru clase primare, c-un cuvânt oameni cari, văzând că n-au încotro de lipsa lor de idei, fabrică vorbe nouă, risipind vechea zidire a limbii românești, pentru a părea că tot zic ceva, pentru a simula o cultură care n-o au și-o pricepere pe care natura n-au voit să le-o deie”;

„...Facă-se această scriere evanghelia neamului, fie libertatea adevărată idealul nostru, libertatea ce se câștigă prin muncă. Când panglicarii politici care joacă pe funii împreună cu confrății lor din Vavilonul de la Seina se vor stinge pe rudă pe sămânță de pe fața pământului nostru, când pătura de cenușeri, leneșă, fără știință și fără avere, va fi împinsă de acest popor în întunerecul ce cu drept i se cuvine, atunci abia poporul românesc își va veni în fire și va răsufli de greutatea ce apasă asupra lui, atunci va suna ceasul adevăratei libertăți. Dar suna-va acel ceas?”.

Dacă nu știm până azi răspunsul, schimbăm întrebările sau, și mai bine, uităm de ele. (Maria TOACĂ)

Primul articol scris de Mihai Eminescu în ziarul „Timpul”, din 24 Noiembrie 1877:

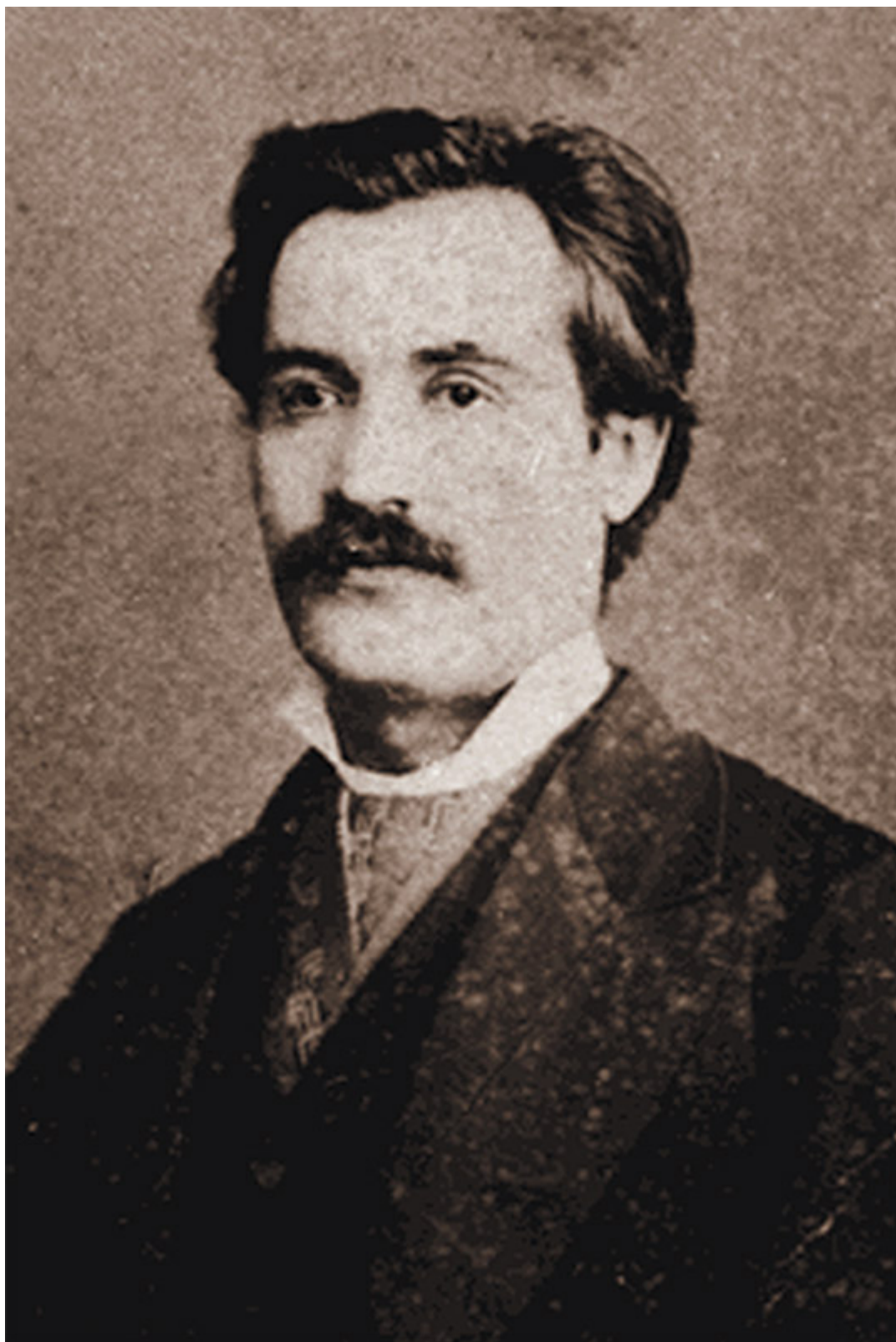
BĂLCESCU ȘI URMAȘII LUI – de Mihai

Eminescu [24 noiembrie 1877]

Mihai-Eminescu.Ro

**BĂLCESCU ȘI URMAȘII LUI – de
Mihai Eminescu [24 noiembrie
1877]**

Primul articol scris de Mihai Eminescu în ziarul „Timpul”, din 24 Noiembrie 1877.

Peste două-trei zile va ieși de sub tipar Istoria lui Mihai Vodă Viteazul de Nicolae Bălcescu.

Se știe neobositul zel cu care acest bărbat, plin de inimă și înzestrat de na tură c-o minte pătrunzătoare și c-o fantezie energică, au lucrat la istoria lui Mihai Vodă. Din sute de cărți și documente el au cules c-o adevărată avariție pentru gloria nației românești toate colorile din relații și notițe cu cari apoi au zugrăvit acea icoană măreață din care figura voievodului românesc iese în prosceniu, vitejească și mândră și vrednică de a se coborî din strălucita viță a Basarabilor.

Limba lui Bălcescu este totodată culmea la care au ajuns românimea îndeobște de la 1560 începând și până astăzi, o limbă precum au scris-o Alecsandri, Const. Negruzzi, Donici, și care astăzi e aproape uitată și înlocuită prin „păsăreasca” gazetarilor. Deși Bălcescu se întemeiază pretutindenea pe izvoare și scrierea lui e rezultatul unei îndelungate și amănunțite munci, totuși munca nu se bagă nicăiri de samă, precum în icoanele maeștrilor mari nu se vede amestecul amănunțit de văpsele și desemnul îngrijit linie cu linie. O neobicinuită căldură sufletească, răspândită asupra scrierii întregi, topește nenumăratele nuanțe într-un singur întreg și, asemenea scriitorilor din vechime, el [î]i vede pe eroii săi aieva și-i aude vorbind după cum le dictează caracterul și-i ajunge mintea, încât toată descrierea persoanelor și întâmplărilor e dramatică fără ca autorul să-și fi îngăduit a întrebuița undeva izvodiri proprie ca poezii.

Nicolae Bălcescu e dealtmintrelea o dovadă că limba românească pe vremea lui și-nainte de dânsul era pe deplin formată și în stare să reproducă gândiri cât de înalte și simțiri cât de adânci, încât tot ce s-a făcut de atunci încoace în direcția latinizării, franțuzirii și a civilizației „pomadate” au fost curat în dauna limbei noastre.

Deși nu mai împărtășim entuziasmul cărții lui Bălcescu pentru ideile profesate azi de colegii lui dela 1848, deși ne-am încredințat cu durere că chiar aceia ce azi le reprezintă nu mai sunt pătrunși și se slujesc numai de dânsule ca de o pârgie pentru ajungerea unor interese mici, deși știm că,

dacă inima lui era vie în vremea noastră, prin cartea lui ar fi t recut o suflare rece de ironie asupra piticilor care îngânau a împărtăși simțirile unei inimi pe care n-au știut-o prețui niciodată, totuși entuziasmul lui ca atare ne încălzește, căci este sincer, adevărat, energic, s-arată cu acea neșovăire de care ne mi nunăm în caracterele anticității.

Dumnezeu a fost îndurător și l-au luat la sine înainte de a-și vedea visul cu ochii, înainte de a vedea cum contemporanii care au copilărit împreună cu dânsul și în cercul lui de idei le-au exploatat pe acestea ca pe o marfă, cum a introdus formele goale ale Occidentului liberal, îmbrăcând cu dânsle pe niște oameni de nimic.

El s-ar spăimânta văzând cum a fost să se realizeze pe pământul nostru libertate și lumină. El ar vedea parlamente de păpuși neroade, universități la cari unii profesori nu știu nici a scrie o frază corect, gazetari cu patru clase primare, c-un cuvânt oameni cari, văzând că n-au încotro de lipsa lor de idei, fabrică vorbe nouă, risipind vechea zidire a limbii românești, pentru a părea că tot zic ceva, p entru a simula o cultură care n-o au și-o pricepere pe care natura n-au voit să le-o deie.

Murind în Italia, sărac și părăsit, rămășițele lui dorm în pământul din care au pornit începătura neamului nostru, cenușa sa n-au sfințit pământul patriei, ci e pe ve ci amestecată cu aceea a sărăcimii din Palermo. Cu limbă de moarte însă și-a lăsat manuscriptele sale d-lui Ioan Ghica, și astăzi, după un pătrar de veac din ziua morții lui, Societatea Academică a însărcinat pe d. A. Odobescu cu reviziunea și editarea sc rierii, care va vedea lumina la vreme, astăzi când vitejia și virtutea țaranului nostru ne face să uităm fățărnicia și micimea de suflet a oamenilor dela 1848 și nemernicia unora dintre comandantii improvizați de frații roșii, cari, pentru a-și dura glorie pe acții duc ca d. colonel Angelescu la o moarte sigură și fără de nici un folos pe acest popor viteaz și vrednic de a fi altfel guvernat.

Facă-se această scriere evanghelia neamului, fie libertatea adevărată idealul nostru, libertatea ce se câștigă prin muncă. Când panglicarii politici care joacă pe funii împreună cu confrății lor din Vavilonul de la Seina se vor stinge pe rudă pe sămânță de pe fața pământului nostru, când pătura de cenușeri, leneșă, fără știință și fără avere, va fi împinsă de acest popor în întunerecul ce cu drept i se cuvine, atunci abia poporul românesc își va veni în fire și va răsufla de greutatea ce apasă asupra lui, atunci va suna ceasul adevăratei libertăți.

Dar suna-va acel ceas? Oare tinerimea care astăzi își uită limba și dat inele prin cafenelele Parisului și care se va întoarce de acolo republicană și îmbuibată cu idei străine răsărite din alte stări de lucruri, va mai fi în stare să înțeleagă pe acest popor, a cărui limbă și istorie n-o mai știe, ale cărui trebuințe nu le înțelege, ale cărui simțiri o lasă rece? Fi-vor în stare acei tineri să înțeleagă că nimic pe acest pământ, pentru a fi priincios, nu se câștigă fără muncă îndelungată, că toate cocoșările lor de-a gata, prin intrigi de partidă și prin lingușirea deșerturilor și fățarnicilor roșii, nu sunt de nici un folos pentru țară? Fi-vor destul de înțelepți ca să nu lingușească patimile mulțimei cu fraze sunătoare, ci s-o facă a vedea lămurit că munca și numai munca este izvorul libertății și a fericirii și cumcă cei ce pretestează că bunurile morale și materiale se câștigă prin adunări electorale, prin discursuri de cafea și prin articole de gazetă sunt niște șarlatani cari amăgesc poporul în interesul lor și spre risipa buneistării? La întrebările acestea răspunsul e greu; ne temem chiar de a face concluzia finală.

Oare un stejar care-l rupi de la rădăcină și-l sădești în mod meșteșugit într-o grădină de lux are viitor? Oare neamul românesc, cu toată trăinicia rădăcinilor, are viitor când trunchiul e rupt de întreg trecutul nostru și răsădit în mod meșteșugit în stratul unei dezvoltări cu totul străine, precum

este pentru noi cea franțuzească?

Iată întrebări la care nu îndrăznim a răspunde. Dumnezeu
părinților noștri să aibă îndurare de noi.

CU PATERNITATE INCERTĂ

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 noiembrie 1877 – 15 februarie 1880

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1980

Vol X

Mihai-Eminescu.Ro